

V želji, da bi slovenska politika omogočila tudi naši državi sodobni sistem in s tem povezano zakonodajo o dolgotrajni oskrbi starostno onemoglih in kronično bolnih ljudi, nadaljujemo z objavljanjem tovrstnih vsebin. Vse leto in že več let prej vsaka številka prinaša kako pomembno izkušnjo ali spoznanje o tem. V prvi letošnji je npr. ena od avtoric na strokovnih spoznanjih in političnih dokumentih pokazala, kako potrebno je v sistemu dolgotrajne oskrbe učinkovito zagovorništvo starejših onemoglih ljudi. V drugi številki smo se srečali s perečo potrebo po razbremenilnih programih za družinske oskrbovalce, da bodo še naprej zmogli opravljati tudi vlogo oskrbovanja svojih družinskih članov. Ker imajo v evropskih državah le-ti na svojih plečih od 70 do 90 % vse oskrbe, je za finančno vzdržnost sistema dolgotrajne oskrbe nujna ohranitev te njihove vloge. V tretji številki smo v okviru evropskega prizadevanja za čim bolj deinstitucionalizirano dolgotrajno oskrbo v krajevni skupnosti pregledali šestnajst sodobnih oskrbovalnih programov. Med njimi so vsi razen doma za stare ljudi razbremenilna pomoč pri domačem oskrbovanju. Dom za stare ljudi pa bo tudi v prihodnje imel nepogrešljivo mesto v naboru programov za oskrbo, pri čemer sta njegovi glavni razvojni možnosti notranja deinstitucionalizacija in z njo povezano zavestno upravljanje kakovosti.

Pri domovih in njihovem razvoju nadaljuje pričujoča številka. Eden od raziskovalnih člankov govori o uvajanju sistema kakovosti E-Qualin v nekaterih slovenskih domovih za stare ljudi. Znanstvena potrditev, da uvajanje tega sodobnega sredstva za dviganje kakovosti prinese viden napredek v delovanju doma za stare ljudi, je pomembna za uveljavljanje zavesti o tem v javnosti. Glavna avtorica raziskave ni samo raziskovalka, ampak je tudi izkušena pri vodenju socialne ustanove in znana po prizadevanju za dviganje njene kakovosti. Vseevropski model upravljanja s kakovostjo v ustanovah socialnega varstva – E-Qualin – je v slovarskem delu revije opisal njegov soavtor. Najbolj v živo pa lahko spremljamo praktično uvajanje novega koncepta doma za stare ljudi v intervjuju z Borisom Sunkom, direktorjem Doma starejših občanov v Ljutomeru, ki se po izjemno uspešni strokovni karieri v slovenski sociali pripravlja na odhod v pokoj. Življenjski intervju s takim človekom stroki ne daje manj od odličnega znanstvenega članka, zato tovrstne intervjuje v naši reviji štejemo na najvišjo raven prispevkov. V današnjem času se na subtilen način kažejo tri bistvena vprašanja o kakovostnem delovanju doma za stare ljudi in drugih socialnovarstvenih ustanov. Kako voditi zaposlene, da bodo imeli dovolj poklicnega erosa za stalno učenje, za učečo se organizacijo? Kako v rigidnem sistemu javnih institucij z davno zastarelimi normativi in standardi dolgotrajne oskrbe uvajati nove koncepte? Kako svoje poklicno življenje na področju zelo zahtevnega dela z ljudmi in za ljudi usmerjati tako, da ne le, ne bo zdrsnilo v birokratski sindrom javnega uslužbenca ali druge oblike patologije pri delu z ljudmi in za ljudi, ampak bo človek ob vsem poklicnem naporu za strokovno rast in poslovno uspešnost krepil sproščeno vedrino in človeško toplino? V znanstveni literaturi je malo uporabnih odgovorov na ta pomembna vprašanja, veliko več jih lahko izluščimo iz poglobljenega intervjuja s strokovnjakom, ki je vse življenje to uresničeval v stvarnih, ugodnih in neugodnih življenjskih razmerah. Te vrste življenjskih intervjujev z različnimi znanstveniki in strokovnjaki sem v revijah in knjigah vedno rad prebiral. Pogovor z Borisom Sunkom je imela Tanja Imperl iz Firisa – podjetja, ki strokovno vodi uvajanje sodobnih konceptov v domove za stare ljudi in uvaja E-Qualin.

V naslednjem letu bomo domovom za stare ljudi skušali v reviji odmeriti čim več prostora. S kakovostjo domov je povezano tudi prostovoljstvo vseh generacij za kakovostno staranje in krepitev medgeneracijske solidarnosti. V tej številki je med drugim objavljen prikaz osvežitvenega tečaja za dolgoletne voditelje medgeneracijskih skupin. V njem je ugotovitev, da revija doslej prostovoljstvu ni posvečala dovolj pozornosti, glede na to, kako pomembna gerontološko-medgeneracijska vsebina je in kako razvito je v slovenskem prostoru. Tudi ta gerontološki dolg bomo skušali v reviji poravnati v naslednjem letu.

Urednik